

Landbrugsstyrelsen
E-mail: euogerhverv@lbst.dk
J.nr. 21-2711-000006

Den 12. maj 2021

Friluftsrådets høringssvar vedrørende udkast til bekendtgørelse om tilskud til privat skovrejsning

Friluftsrådet takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkast til bekendtgørelse om tilskud til privat skovrejsning og den tilhørende opdaterede vejledning.

Friluftsrådets bakker op om det centrale nationale mål på skovområdet, der sigter mod, at skovlandskaber skal dække 20-25 procent af Danmarks areal inden udgangen af det 21. århundrede. I forlængelse heraf bakker Friluftsrådet også generelt op om, at der gives statslige tilskud til skovrejsning for at nå målet – og herunder også at der ydes statsligt tilskud til privat skovrejsning, som et instrument til at supplere den statslige skovrejsning.

Friluftsrådet anbefaler dog, at skovens rekreative værdi også tænkes ind i tilskudsordningen, så hensynet til rekreative gevinster indgår som en vigtig del af beslutningen om, hvor skoven skal rejses. Skovene har stor rekreativ værdi for danskerne, og der er et væsentligt samfundsmæssigt tab ved, at der ikke tages hensyn til de rekreative interesser i tilskudsordningen til privat skovrejsning, hvilket blandt andet er dokumenteret af De Økonomiske Råd i deres analyse af værdien af rekreative områder fra 2014¹.

Samtidig fremgår det af en analyse fra Danmarks Idrætsforbund, at der stadig ikke er lige muligheder på tværs af de danske kommuner for rekreative aktiviteter i skovene, hvilket bl.a. skyldes, at der er store forskelle i skovarealet i landets kommuner. Der er endda særligt store forskelle i andelen af offentlig skov på tværs af kommunerne, hvor de bedste rekreative muligheder ellers er.²

Friluftsrådet foreslår derfor følgende konkrete ændringer af tilskudsordningens prioriteringskriterier:

1. Tilskuddet til privat skovrejsning skal i langt højere grad prioriteres til skove, som ligger bynært.
2. Tilskuddet til privat skovrejsning skal i langt højere grad prioriteres til skove, hvor der etableres adgangsforhold på linje med adgangsforholdene i de statslige skove.
3. Tilskuddet til privat skovrejsning skal i langt højere grad prioriteres til skovrejsning i kommuner, hvor der er en lav skovandel.

For at de rekreative potentialer ved skovrejsning kan blive realiseret, er det helt centralt, at der skabes bedre adgangsforhold for befolkningen i de skove, som rejses med brug af offentlige midler.

Der henvises i øvrigt til Friluftsrådets høringssvar af 25. maj 2020 til foregående bekendtgørelse om tilskud til privat skovrejsning.

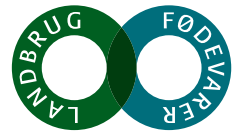
---

¹ De Økonomiske Råd: Økonomi og Miljø 2014.

² Lindemann, C. (2019): Outdooridræt i Danmark – En analyse af idrætsmulighederne i den danske natur. Danmarks Idrætsforbund

Med venlig hilsen

Johan Husfeldt
Politisk konsulent

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Landbrugsstyrelsen
EU & Projekt
Euogerhverv@lbst.dk

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Høring over udkast til bekendtgørelse om tilskud til privat skovrejsning

Landbrug & Fødevarer har fået ovenstående i høring med frist den 18. maj 2021 og har følgende bemærkninger.

Det fremgår af høringsbrevet, at formålet med ordningen er at give støtte til etablering af skov, der kan bidrage til kvælstofreduktion samt til beskyttelse af drikkevand og binding af CO₂. Landbrug & Fødevarer finder det i den forbindelse helt afgørende, at incitamentsstruktur og prioriteringskriterier er med til at sikre opfyldelsen af disse mål.

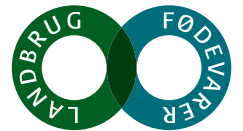
Især er der behov for at fremme N-effekten af de kollektive virkemidler - herunder skovrejsning. Det kan på denne baggrund foreslås, at prioriteringen strammes yderligere op mht. til placering i oplande med indsatskrav og i forhold til retentionen. For sidstnævntes vedkommende kan det fx udmøntes, således at der i prioriteringsskemaet ikke tildeles point til arealer med under 60 pct. retention.

Landbrug & Fødevarer skal ligesom tidligere år beklage, at det ikke er muligt for ansøger at vælge, hvorvidt man vil anvende pesticider i etableringsfasen eller ej.

Den tidligere model (fra blandt andet 2018), hvor ansøger ved fravalg af brugen af pesticider kunne opnå et højere tilskud, gav mulighed for at vælge den løsning, der passede bedst til det givne projekt. Ved at fratage denne mulighed gøres skovrejsning på landbrugsjord mere omkostningstung, da det øger behovet for mekanisk renholdelse i etableringsfasen og eventuel efterbedring.

I den forbindelse er det positivt, at ansøger gives valgfrihed i forhold til etablering med dybdegående jordbearbejdning. Dog vil prioriteringskriterierne i høj grad betyde, at projekter med brug af dybdegående jordbearbejdning vil have svært ved at opnå tilskud, hvilket i realiteten gør det vanskeligt at vælge dette virkemiddel, der reelt set vil kunne være den mest hensigtsmæssigt på et givent areal.

I forhold til de nye afstandskrav i bekendtgørelsens § 11, skal Landbrug & Fødevarer opfordre til, at der gives mulighed for evt. at dispensere fra disse krav, hvis helt særlige forhold taler herfor og det ikke vil medføre en forringet beskyttelse af fortidsminder eller beskyttet natur.

Endvidere skal Landbrug & Fødevarer fremhæve, at det er afgørende, at der sker en hurtig og effektiv sagsbehandling af både tilsagn og udbetaling på tilskudsordningen. Det er endvidere vigtigt, at tilskudsordningen understøttes af et brugervenligt og driftssikkert IT-system og at evt. IT-mæssige udfordringer ikke ender med at skabe problemer for ansøgerne.

Med venlig hilsen

Karen Post Bache
Naturchef

Vand & Natur

D +45 3339 4652
M +45 2299 8483
E KPO@if.dk

Landbrugsstyrelsen
- pr. email: euogerhverv@lbst.dk

Holstebro 17. maj 2021

Udkast til bekendtgørelse samt tilhørende vejledning om tilskud til privat skovrejsning – høringsvar fra De Danske Skovdyrkerforeninger (j.nr. 21-2711-000006)

De Danske Skovdyrkerforeninger takker for muligheden for at kommentere på ovennævnte materiale. Indledningsvis bemærkes, at vi er bekendt med indholdet af høringsvaret fra Dansk Skovforening, som vi støtter i sin helhed.

Med udgangspunkt i det udsendte materiale, samt de løbende drøftelser i 'Teknikergruppen' har vi tillige følgende kommentarer:

Generelt:

Vi har forståelse for det hierarki, der hersker mellem bekendtgørelse, vejledning og kontrolinstruks. Vi beder omvendt om forståelse hos Styrelsen for vigtigheden af, at disse regler, tekster og kontrolpunkter flugter 100%. Det er dræbende for lodsejernes tillid til konsulenterne – og for konsulenternes tillid til LBST, hvis man oplever, at tæppet bliver trukket væk under fødderne på én med henvisning til forhold, der ikke fremgår klart af vejledningen.

Til gengæld – når behovet for at regulere noget er til stede – fx omkring plantetal og tidspunkt for kontrol heraf – så vær koncis og umisforståelig, så der ikke efterfølgende opstår diskussion om tolkningen.

I forlængelse heraf er det værd at fremhæve, at hvis noget ikke er 'forbudt' eller helt klart reguleret i ordningen – så er det tilladt. Hav lidt tiltro til, at ejerne også ønsker en god og trivelig skov – og lad være med at opfinde nye regler, der ikke er behov for.

I denne forbindelse er det værd at bemærke, at vi er i en fase med mange skovrejsningsprojekter i 2-5 ha klassen. Disse projekter er meget sårbare over for nye regler om arrondering og afstandskrav til fx §3 og bygninger – det er givet at en del projekter vil falde væk med det foreliggende udkast.

Og endelig: et årshjul hvor vejledningen lander i juni, kort inden sommerferien og med ansøgningsfrist inden længe efter, er maksimalt uhensigtsmæssigt for erhvervet – og danner grundlag for problemerne med de sene afgørelser lige op til plantesæsonen det følgende år.

Fremryk årshjulet 2-3 måneder og meget vil være løst.

Specifikke bemærkninger:

- *Træartsvalget* er frit – med undtagelse af 'nobilis eller nordmannsgran eller planter opført på Miljøstyrelsens liste over invasive arter.' Teksten bør omskrives i både bekendtgørelse og vejledning, da den kan *tolkes* således, at der kun må anvendes planter fra bilag 1.

Meningen er, at *hvis* der anvendes nogle af de på bilag 1 nævnte planter *skal* de opfylde de nævnte provenienskrav.

- *Invasive arter* spørgsmålet har givet anledning til forvirring – det bør præciseres, at der henvises til Nationallisten (med p.t. 13 arter).
- *Fast afstandskrav til §3 områder bør fjernes*

Vi anser det som problematisk, at der pludselig er dukket et krav op i §11 om, at der ikke må rejses skov nærmere end 30 meter til et område beskyttet efter naturbeskyttelsesloven §3.

Det er en helt nyopfundet problemstilling, der svarer til, at man udvider §3 maskestørrelsen – og der vil jo altid være et naboareal.

- *Afstandskrav til bygninger*

'Der gives ikke tilskud til skovrejsning inden for følgende afstande fra have eller bygninger på enhver ejendom:

- 30 meter fra have eller bygninger der ligger øst og nord for skoven.
- 15 meter fra have eller bygninger der ligger vest og syd for skoven.'

Hvad er definitionen på 'en bygning' – er det også et gammelt skur eller staklade? ... og gælder kravet også på ejers egen ejendom?

- *Krav om underopdeling af hegn*

Det problematiske og meningsløse i at stille faste krav om at underopdele hegn over 5 ha er drøftet indgående på teknikermøderne.

Det kan give mening at underopdele hegn – men i så fald normalt i forbindelse med etablering af vildtsluser (der øger hegnslængden) og efter en konkret vurdering (af lodsejer og konsulent) i det foreliggende projekt.

- *Plantetal vurderes som plantede planter (§8)*

Det fremgår klart af §8 stk. 2, at de gældende krav til plantetal tæller antal levende planter ved plantningstidspunktet. Det burde derfor være klart, at der ved afsyning skal tælles levende såvel som (eventuelt) døde planter med. Investeringen er foretaget - der er ingen, der planter døde planter – og skulle det ske, ville lodsejer næppe betale.

Med den praksis, der foreslås, bærer lodsejeren en unødigt og langstrakt dyrkningsrisiko, som kun kan håndteres ved at plante ekstra planter – og det var netop det, der lå bag forøgelsen af plantetalskravet ved overgangen fra den gamle til den nye ordning. Der er altså tale om forvaltningsmæssig dobbeltkonfekt.

Problemet kunne løses, hvis LBST forpligtede sig til at syne inden for fx 4 uger efter indberetning.

Der mangler endvidere en stillingtagen til, hvor længe kravet om 4.000 levende planter opretholdes – er det i 5 år ... 10 år?

- *Plantetal – buske, ammetræer og %'er*

Andel af buske, småtræer og ammetræer er igen ændret i løvskovbryn – hold den i ro og hold den gerne på de 60% så der er plads til at arbejde med variation i skovbrynene.

Hvad er et ammetræ – flere træarter er udmærkede ammer samtidig med, at de på visse lokaliteter er fortrinlige hovedtræarter?

Med formuleringen 'Der kan i en bevoksning indgå en andel på op til 20 % af små træer, buske og/eller ammetræer, som ikke forventes at skulle indgå i det fremtidige kronetag. Dog må andelen af ammetræer maksimalt udgøre 30 %.' ... er det så 6% ammetræer eller ...?

- *Skovbryn*

Hvorfor kan eksisterende læhegn og småbeplantninger ikke indgå som skovbryn hvis de pålægges fredskovspligt og der ikke ydes tilskud til dem?

- vi håber at Styrelsen vil tage ovennævnte bemærkninger i betragtning og i øvrigt være lydhør over for kommentarsporet på Teknikermøderne.

Med venlig hilsen

SKOVDYRKERNE

Michael Sheedy Gehlert
Skovrider

Fra: Michael Gehlert [<mailto:mgh@skovdyrkerne.dk>]

Sendt: 18. maj 2021 23:32

Til: EU & Projekt (LBST) <EU&Projekt@lbt.dk>

Emne: Udkast til bekendtgørelse samt tilhørende vejledning om tilskud til privat skovrejsning - høringssvar fra De Danske Skovdyrkerforeninger

Kære Landbrugsstyrelse,

I forlængelse af høringssvar fra De Danske Skovdyrkerforeninger (j.nr. 21-2711-000006) afgivet g.d. har vi følgende supplerende bemærkninger:

- 'Krav om 100 meters afstand til beskyttede fortidsminder.'

Vi går ud fra, der er tale om en præcisering eller tydeliggørelse, der indebærer, at selv om kommunen skulle dispensere for et 100 m krav, kan man ikke opnå tilskud – og ikke at der indføres en ny 'tilskudsretlig' beskyttelseszone omkring fortidsminder uden beskyttelseszone.

- 'Prydvækster, frugtplantager, skovlandbrug, pyntegrønt, juletræer, energiafgrøder og lignende bevoksning anses ikke for skov og disse anses derfor som landbrugsmæssig drift. Dog skal du som ansøger være opmærksom på at landbrugsjorden fortsat skal have bidraget til indkomsten. Ved juletræer i omdrift forstås en produktion, hvor arealet har været i kontinuerlig drift. Ved pyntegrønt i kort omdrift forstås en produktion, hvor træerne giver indtægt fra pyntegrønt. Begrebet kort omdrift er dels udtryk for, at træerne fældes før de er hugstmodne, og dels for perioden med rentable indtægtsmuligheder. Regnskabsbilag kan dokumentere, at der er landbrugsmæssig drift.

Vi regner med, at en forpagtningsafgift dokumentation på at arealet har givet indkomst?

Venlig hilsen

Henrik Fredslund-Petursson

Skovrider

Mob: +45 20 57 48 10

Hørings svar, HedeDanmark

3.6.3 Fortidsminder, beskyttede diger og § 3 arealer

Vi bemærker, at Landbrugsstyrelsen ligger op til, ikke at give tilskud til skovrejsning på arealer som grænser op til beskyttede fortidsminder (100 meter), beskyttede diger (2 meter) og § 3 arealer (30 meter). Efter vores opfattelse er der en række u hensigtsmæssigheder ved dette.

Først og fremmest er vi dog uforstående overfor at Landbrugsstyrelsen, som ikke er myndighed på det pågældende område, vælger at tilsidesætte de faglige vurderinger, som foretages af sagsbehandlerne ude i kommunerne. I kommunerne sidder netop fagpersonale, som ud fra en konkret faglig vurdering fastsætter afstandskrav til det enkelte fortidsminde, beskyttede dige eller § 3 areal.

Ift. fortidsminder er det desuden uklart om afstandskravet på 100 meter også gælder ikke synlige fortidsminder (f.eks. overpløjede gravhøje) som ikke jf. Naturbeskyttelseslovens § 18 har en beskyttelseslinje, men dog trods det må betragtes som *beskyttede fortidsminder*. Dette vil stramme lovgivningen uden at gavne det landskabelige formål med beskyttelseszonen.

Ifm. fortidsminder er det ofte set, at et fortidsminde ligger omkranset af skov, som i nogle tilfælde endda allerede er pålagt fredskovspligt. Beskyttelseszonen omkring sådan et fortidsminde kan dog sagtens række udover det skovbevoksede areal og ind i et dyrket areal. I sådan et tilfælde giver det kun mening, at den kommunale sagsbehandler ud fra en konkret vurdering har mulighed for at dispensere fra beskyttelseszonen på de 100 meter.

Ift. afstanden på 30 meter til §3 arealer vil konsekvensen af Landbrugsstyrelsens tilgang være, at man mindsker lodsejernes incitament til at udtage arealer af landbrugsmæssig drift fordi de grænser op til f.eks. § 3 moser, søer og vandløb. Dette vil ingenlunde være til fordel for §3 områderne, da de så fortsat vil være udsat for påvirkning ifm. markdriften.

3.10 Kulturhegn

Vi bemærker, at Landbrugsstyrelsen ligger op til at bibeholde kravet om, at individuelle indhegninger ikke må overstige 5 ha. At der i en 7 ha stor skovrejsning skal etableres et tværhegn besværliggør dog den efterfølgende rensning af skovrejsningen, fordi der ifm. hegnet skal etableres vendespor på begge sider af tværhegnet. I praksis betyder det, at der skal laves et 3-4 meter bredt vendespor på hver side af den tværgående hegnstråd, hvilket så medfører, at sporet bliver for bredt ift. krav om max. 6 meter spor i skovrejsninger. Ved at hæve grænsen til 10 ha ville det øge muligheden for at placere vildthegnene langs naturlige skel såsom læhegn, grøfter, diger etc.

Hvis arealbegrænsningen tilsigter at skabe passage for vildtet, er det værd at bemærke, at det, at der etableres et tværgående hegn, ikke gør det lettere for vildtet at passere indhegningen. Hvis man med arealbegrænsningen ønsker at muliggøre vildtets passage, skal man derimod arbejde med øgede muligheder for og ekstra tilskud til hegn til indlæggelse af vildtkorridorer i skovrejsningsprojekter. Vildtkorridorer tilgodeser vildtets færden og i mange tilfælde reducerer det også trykket på hegnet. Vi ønsker at have mulighed for at benytte os af korridorer, men ikke at det skal være et decideret krav. Vi oplever at anvendelsen af korridorer kommer helt naturligt, da ejer og konsulenter kun har interesse i

anvendelsen, hvis der er behov. Behovet for korridorer hænger ikke nødvendigvis sammen med skovens størrelse, så det er ikke 1:1 at indfører regler her. Ifm. korridorer ønsker vi mulighed for ikke at anvende skovbryn op til korridoren, som typisk er 10-15m bred. Dvs. at højskoven støder op til korridoren på begge sider. Korridoren skal altså ikke opfattes som noget der fragmentere skoven, sådan at korridorer også kan anvendes på de mindre projekter.

3.5 Skovens areal

Vi bemærker, at der i et skovrejsningsprojekt må indgå lysåbne arealer op til 0,1ha. Betyder det ét pr. ha eller ét pr. projekt? Hvordan vurderes antallet af lysninger og hvordan vurderes det, om lysningerne indgår naturligt i landskabet? Subjektive vurderinger giver grobund for forvirring, ringere rådgivning af kunder, og potentielt flere høringer ifm. sagsbehandlingen.

11.2 Kontakt

Vi bemærker, at der igen er anført en ny e-mailadresse: naturoglandbrugsudvikling@lbst.dk Der har været stor udskiftning af mailadressen, hvilket skaber forvirring. Vi ønsker mindre udskiftning.

Bilag 2. Yderligere forpligtigelser til projekter med tilskud til privat skovrejsning

Vi bemærker, at Landbrugsstyrelsen ligger op til at reducerer den mulige procentvise indblanding af mindre træer og buske sammenlignet med tilskudsordningen 2020. Efter vores opfattelse er dette en uhensigtsmæssig beslutning, da det simpelthen reducerer den lægvide effekt af skovbrynet. Desuden vil skovbryn med en større procentvis indblanding af mindre træer og buske være en fordel for både insekt-fugle- og dyreliv. En tilsvarende kommentar skal knyttes til oplægget om at reducere den mulige procentvise indblanding af mindre træer og buske i hovedskoven.

Skovbryn, gradient: vi ønsker at kunne plante udelukkende buske yderst og gradvist højere arter jo længere ind i skovbrynet vi kommer. Det er et ønske vi har haft i flere år, da vi oplever at buskene inderst i skovbrynet, ikke kan klare konkurrencen med træerne. Efter 5-7 år er disse buske døde – skygget væk. En gradient er teoretisk en god tanke, men svær at håndtere i virkeligheden.

Generelt

Vi bemærker, at vejledningen i lighed med de sidste par år er forvirrende. Før var vejledningen opbygget mere stringent. De seneste år har vi efterspurgt en vejledning, som ikke skaber grobund for fejl. Eksempelvis skal man i Vejledningen 2021 finde vigtige detaljer om hegn på siderne 13, 18, 28, 35, 39, 44, 58 & 60. Det må kunne sammenfattes bedre under et punkt: **Hegn**. Der er en del eksempler af lignende karakter.

Dato: 17. maj 2020
Til: Landbrugsstyrelsen, euogerhverv@lbst.dk

Danmarks
Naturfredningsforening

Masnedøgade 20
2100 København Ø
Telefon 39 17 40 00
Mail: dn@dn.dk

Hørings svar på udkast til bekendtgørelse om tilskud til privat skovrejsning j.nr. 21-2711-000006.

I høringsbrevet angives formålet med ordningen er at give støtte til etablering af skov på privatejede landbrugsarealer, som forbedrer vandmiljøet ved at reducere landbrugets udledning af kvælstof til vandmiljøet samt beskytter drikkevandsressourcerne eller binder kulstof.

Danmarks Naturfredningsforening finder, at skovrejsning kan yde et vigtigt bidrag i forhold til en række væsentlige udfordringer, som vi som samfund står overfor, og ud over de ovennævnte problemstillinger med klima, grundvandsbeskyttelse og rigelig næringsstofforsyning til vandmiljøet, savnes det, at også en indsats for at styrke biodiversiteten i form af etablering af nye levesteder og sammenbinding af eksisterende skovområder fx inden for Det grønne Danmarkskort prioriteres i tilskudsordningen. Ligeledes er der behov for at prioritere anlæg af nye skove med rekreative muligheder for øje, særligt i de egne, hvor disse muligheder er begrænsede, fordi der mangler skov- og naturområder. Fremme af biodiversitet og rekreative interesser bør således indgå i ordningens prioriteringskriterier.

DN støtter muligheden for at skov også kan etableres ved naturlig tilgroning, men at det bør gøres muligt inden for ordningen at lade mere end 10% af skovarealet foregå ved naturlig tilgroning, herunder også for at fremme biodiversiteten og erfaringer med etablering af skov ved naturlig tilgroning. Der bør også gives mulighed for mere spredt tilplantning suppleret med naturlig tilgroning.

I bekendtgørelsen er opstillet en række krav til åbne arealer, afstand mellem tilplantede delområder og størrelse af disse, samt krav om at vedplanterne skal fordeles jævnt over området. Denne stramme regulering bør afløses af kort over de pågældende områder, hvor der tages udgangspunkt i de naturgivne forhold på området og det omgivende landskab, således at de nye skove kan anlægges med lavninger og vådområder eller tørre partier med lysåben natur og skovlysninger for at skabe variation og naturlig tilpasning af skoven. En sådan variation vil højne skovens naturværdi og muligheden for at egnskarakteristiske træer og buske kan få mulighed for at indvandre i skoven, samt give et mere varieret og robust skovbillede.

DN finder det positivt, at ordningen nu er suppleret med afstandskrav til beskyttede naturområder, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt til beskyttede diger og fortidsminder, så disse ikke skjules i landskabet, udsættes for skygge eller for pres fra frøkilder af buske og træer, som kan fremme tilgroning.

DN finder det ønskeligt at skovene mod alle verdenshjørner anlægges med brede løvtræsbryn på mindst 20 m og gerne 40 m bredde. Skovbryn er ud over at være vigtige lægivere også levested for de vilde hjemmehørende træ- og buskarter, samt en lang række vilde plante- og dyrearter.

De nye skove bør anlægges med henblik på at de kan drives efter principperne i naturnær skovdrift med vedvarende skovklima og hvor det undgås at etablere store ensartede og ensaldrende bevoksninger med senere renafdrift som mål. Det er både skovbrugsmæssigt og naturmæssigt veldokumenteret, at naturnær skovdrift medfører en lang række fordele også set i forhold til grundvandsbeskyttelse og tilbageholdelse af næringsstoffer, sunde og robuste skove samt højere biodiversitet.

DN skal bemærke at plantning af ær/ahorn på gode jordboniteter kan medføre en problematisk stor frøspredning og opvækst og dominans i skovbevoksninger og af nærliggende lysåbne naturområder. Dette bør indgå i vurderingen af valg af træarter på de enkelte lokaliteter.

Med venlig hilsen

Tine N. Skafte,
Naturpolitisk rådgiver

Landbrugsstyrelsen sendt per mail til:

euogerhverv@lbst.dk

j.nr. 21- 2711-000006

cc: ceclev@lbst.dk

18. maj 2021

Høringsvar til ordningen for privat skovrejsning

Dansk Skovforening takker for muligheden for at komme med høringsvar på bekendtgørelse og vejledning for tilskudsordningen til privat skovrejsning.

Det er vigtigt, at vi har en tilskudsordning, som giver til tilskud til etablering af nye skovarealer. Arealer, der ud over at mindske kvælstofudvaskning også er med til at understøtte fremtidens behov for træ, natur og rekreative muligheder samt ikke mindst er med til at øge optaget af kulstof fra atmosfærens CO₂. Skovene er dermed en uundværlig del af vejen mod mindre CO₂ i atmosfæren såvel som en rigere natur og et bedre vandmiljø.

Ordningen er på mange måder en videreførelse af de seneste års ordninger. Men der er også tilføjet nogle ændringer, som har store konsekvenser for mange af ansøgerne, og som i vores optik vil føre til færre ansøgninger i år. Det er særligt vigtigt, at kravet om 30 meters buffer mod §3 udgår, at der imødekommes en mere klimavenlig skovrejsning og at krav om opdeling af projekter bliver et tilvalg og ikke et krav. Samtidig er det på høje tid at tilskudssatserne tilpasses prisudviklingen.

Fast afstandskrav til §3 områder bør fjernes (§ 11)

Dansk Skovforening anser det som dybt problematisk, at der i bekendtgørelsens § 11 er indført et krav om, at der ikke må rejses skov nærmere end 30 meter til et efter naturbeskyttelsesloven §3 beskyttet område.

Der er ikke fagligt argumenteret for indførelsen af dette krav, og vi er uforstående, da alle projekter i forvejen bliver sendt i høring hos kommunerne, der er myndighed på §3. Kommunerne har dermed mulighed for at stille krav om afstand til skovrejsningen, hvis det vurderes at påvirke § 3 arealet negativt. Erfaringen er, at kommunerne oftest har vurderet at et mindre eller intet afstandskrav er nødvendigt. Skovrejsning op til visse typer §3 områder kan også være en fordel for naturen, så der fx er en mindre næringsstofpåvirkning end fra dyrkede marker og mindre udvaskning til vandmiljøet.

Dansk Skovforening mener derfor, at kravet om en standardafstand på 30 meter til §3 beskyttet natur bør udgå. Det bør være op til kommunerne at vurdere, om der er behov for afstand til skovrejsningsprojektet, og i givet fald hvor stor afstand.

Det er yderst vigtigt, at der kommer en hurtig udmelding fra jer om hvorvidt I forventer at fjerne eller bibeholde afstandskravet, da det har stor betydning for mange allerede planlagte projekter såvel som de projekter, der skal indgås over sommeren.

Klimaskov bør vægtes højere (bilag 5 m.m.)

Der bør i ordningen være større fokus på skov med klimaformål. Det være sig både i prioriteringen, hvor det pt kun er arealer med kvælstofindsatsbehov, der har mulighed for en høj prioritering og i tilskudstørelse for nål.

Tilskuddet til etablering af nåleskov er uforholdsmæssig lavt, og der er begrænsninger på muligheden for at blande nål ind i løv ikke mindst i skovbryn. Nåletræ er hurtige til at komme i god vækst (og opsuge CO2) og er også det mest anvendelige til mange byggematerialer, som der er behov for i den grønne omstilling. Det er også værd at bemærke, at vi har områder i Danmark, hvor løvtræerne vokser langsomt og har trange kår, og hvor det giver bedre mening af rejse nåleskov, som klarer sig langt bedre.

Der stilles krav om en maksimal andel af ammetræer. Vi mener at denne andel er sat for lavt. Det er vist flere steder, blandt andet i en rapport fra Københavns Universitet, at det giver en ganske positiv og hurtig udnyttelse af lys og vand, hvis der plantes powerkulturer og der plantes i spor, som først ryddes senere, når der kan tages træ ud til flis. Det er ærgerligt at den model ikke kan anvendes ved privat skovrejsning og dermed være med til at øge vores CO2 optag og mulighed for at fortrænge fossilt kulstof.

Krav om opdeling af hegninger bør opblødes (§16)

Der er fastholdt et krav om at hegninger over 5 ha skal opdeles. Der mangler også her et fagligt argument for årsagen. Det er en anden sag, hvis det er i forbindelse med etablering af korridorer, men blot en hegnslinje gennem en plantning har intet formål. Til gengæld gør kravet om opdeling den mekanisk renholdelse yderst besværlig, hvorfor det kan være svært at overholde en fornuftig afstand mellem de yderste rækker af planter. Det bør være muligt for ansøger at vælge hvorvidt der er behov for opdeling. Muligheden for afvigelser i særlige situationer giver ikke den fornødne tryghed i tolkningen. Det bør i stedet være en mulighed at opdele hegninger, hvis det giver mening i det enkelte projekt.

Det er svært at finde en faglig forklaring på at arealer med naturlig tilgroning skal hegnes individuelt, og kravet bør udgå.

Positivt at der nu regnes fra indsendelse af indberetning og at ansøgningsperioden først slutter ultimo september (§5)

Det er glædeligt at konstatere, at der nu regnes i år efter indsendelse af anmodning for slutudbetaling frem for selve slutudbetalingen. Ligeledes er det glædeligt at ansøgningsperioden ikke kun ligger i sommerferien denne gang. Optimalt ønsker vi, at ansøgningsrunden slet ikke er over sommerferien.

Det er stadig vigtigt, at den endelige bekendtgørelse og vejledning kommer ud hurtigst muligt, så ansøgerne har mulighed for at tilpasse projekterne, hvis der er behov for ændringer i forhold til høringsversionen.

Tilskudssatser trænger til at blive justeret (§17)

Tilskudssatserne for skovrejsning har ikke ændret sig i en årrække og det til trods for den almindelige inflation og ikke mindst stigende plantepriser. Satserne bør hæves og følge prisudviklingen.

Plantetal vurderes som plantede planter (§8)

Det fremgår af §8 stk. 2, at de gældende krav til plantetal tæller antal levende planter ved plantningstidspunktet. Det bør derfor være klart, at der ved afsyning tælles levende såvel som eventuelt døde træer med eftersom der er tale om et investeringstilskud, hvor investeringen er foretaget.

Andel af buske, småtræer og ammetræer er igen ændret i løvskovbryn (§13)

Den procentvise tilladte andel af buske, småtræer og ammetræer er igen ændret, så den nu er max 40% mod max 60% sidste år. Dansk Skovforening foreslår, at man lægger sig fast på et tal, så det ikke svinger fra år til år og anmoder om mest mulig fleksibilitet. Vælges 60% igen er der større metodefrihed og mindre risiko for tvister omkring hvorvidt træer er ammetræer eller bestandstræer. Det er vigtigt, at der er forståelse for at fx rødæl godt kan være valgt som bestandstræ i lavbundsområder, nu asken ikke er oplagt længere.

Skovens arrondering (§10)

Der bør indsættes et "som udgangspunkt" før at skoven altid skal være mindst 40 meter bred. Der kan i særlige tilfælde være en landskabelig god begrundelse for at skoven over en kortere strækning er under 40 meter bred.

Afstandskrav til beboelse (§11)

Der står at afstandskravet er gældende til bygninger og have. Her bør der stå beboelsesbygninger, så et skur i baghaven ikke kan indgå som en bygning, hvortil der skal regnes afstandskrav.

Træartsvalg (§12)

Teksten bør omskrives, da den kan tolkes til at der kun må anvendes planter fra bilag 1. Det, der menes må være, at hvis der anvendes nogle af de på bilag 1 nævnte planter skal de opfylde de nævnte provenienskrav.

Andel ammetræer (§14)

Det fremgår at: "Der kan i en løvtræbevoksning indgå en andel på op til 20 % af små træer, buske og/eller ammetræer, som ikke forventes at skulle indgå i det fremtidige kronetag. Dog må andelen af ammetræer maksimalt udgøre 30 %". Ud fra den sætning står det lidt uklart hvad der menes. Gælder det at der kun må være 30% af 20% ammetræer, hvilket svarer til knap 7%?

Det står stadig ikke helt klart hvordan ammetræer defineres, hvorfor det er utrygt fx at etablere elleafdelinger, som eller kan give god mening i de lavere områder. Det er derfor vigtigt, at der i kontroløjemed ses på intentionen med træerne frem for arten. Kan det sikres tekstmæssigt vil det være godt.

Tid til ejerskifte bør forlænges (§20)

Det kan være svært at få alt papirarbejdet afsluttet på 3 måneder, hvorfor fristen bør forlænges.

Kommentarer til vejledningen

Det gælder generelt, at kommentarer til bekendtgørelsen flere steder skal tilrettes i vejledningen. De er ikke nævnt herunder.

Opdelt projekt (3.3)

Det ville være godt med en illustration af et opdelt projekt under 3.3.

Afstandskrav (3.6)

Det fremgår af side 10 at: "Der kan gives tilskud til skovrejsning på arealer med almene drikkevandsboringer med 25 meters beskyttelseszoner omkring indvindingsboringer." Det betyder forhåbentlig ikke, at der skal være en 25 meters buffer rundt om vandboringen? Der bør omformuleres – kravet fremgår heller ikke af bekendtgørelse.

Invasive arter (3.7)

Det bør fremgår tydeligere hvilke lister over invasive arter, der gælder, da det ikke er alle tre lister, der ligger på MST hjemmesiden, som gælder i forhold til denne ordning.

Skovbryn (3.8)

Hvorfor kan eksisterende læhegn og småbeplantninger ikke indgå som skovbryn hvis de pålægges fredskovspligt og der ikke ydes tilskud til dem?

Det fremgår at: "Skovbrynet skal omkranse kerneskov for at opfylde sin beskyttende funktion". Dette går ikke i tråd med mindstekrav på arealer. Hvis der skal være kerneskov og skovbryn vil det mindst give et areal på 0,64 ha. Det er tilladt at lave mindre delarealer, så sætningen giver ikke mening.

Ændringsanmodninger har for lang sagsbehandlingstid (6.3)

Der har været lange svartider i forhold til ændringer – så lange at det ikke er rimeligt at ansøger ikke kan udføre ændringerne. Der bør derfor være mulighed for at godkende ændringer med tilbagevirkende kraft eller indsættes en note om, at hvis LBST ikke har svaret inden for max. 10 arbejdsdage er ændringen godkendt.

Skiltning i projektperioden (6.7.1.1)

Kravet om skiltning i projektperioden bør først være fra når projektet påbegyndes. Der bør være en frist efter tilsagnet er modtaget.

Det er dato for indberetning og ikke udbetaling (7)

Figur er ikke opdateret i forhold til at det er dato for indberetning, der er tællende. Bemærk at det gør sig gældende flere steder i teksten efterfølgende.

Bilagskrav (7.1.2.2)

Hvad dækker følgedokument over? Og dækker sætningen efter bullets ikke blot det, der står i bullets eller er der tale om andre dokumenter?

Krav om opretholdelse (9)

Der nævnes efterbedring i projektet efter behov. Det bør klart fremgå, hvad kravet er i forhold til plantetal. Vi mener, at så længe arealet er pålagt fredskovspligt og dermed er omfattet af skovloven, er det nok til at tage den fornødne hånd om opretholdelse af projektet.

Dokumentation til evaluering (9.1)

Her skal det beskrives hvilken konkret dokumentation, det forventes at ansøger kan fremvise.

Bilag 2 er ikke opdateret

Det fremgår under opbygning, at det mellem liggende areal skal pålægges fredskovspligt. Det er ændret.

Træartsvalg henviser også her kun til bilag 4.1, og skal omskrives.

Bilag 7

Der bør være link til hvor afgræsningerne for kvælstofreduktionen kan findes elektronisk, da kortene er svære at aflæse.

Konsekvenserne af kvælstofreduktionen og sandsynligheden for at der er midler til tilskud i de enkelte områder bør gøres klart.

Tilsagn inden årsskiftet er vigtigt

Til sidst vil vi gerne påpege vigtigheden i at tilsagn kommer ud inden årsskiftet. Der er brug for at bestille planter i god tid for at sikre solide projekter. Samtidig går der også tid med at få skovlovsgodkendelse og klagefrist for den, hvis ikke ansøger ønsker at plante på egen regning og risiko.

Med venlig hilsen

Ditte Galsgård